

Poorthoevestraat, Heusden-Zolder

Programma van Maatregelen

Auteur:

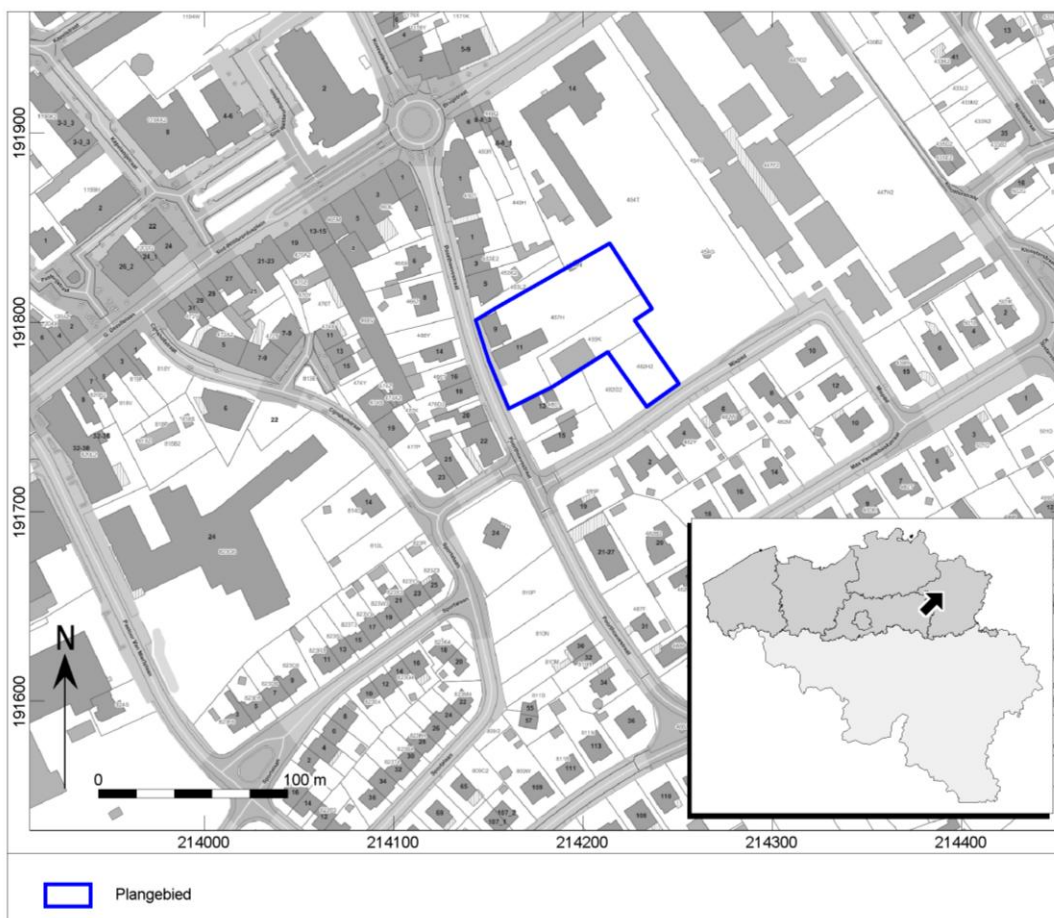
T. Van Mierlo (Veldwerkleider)

Autorisatie:

J.A.G. van Rooij (OE/ERK/Archeoloog/2017/00169)

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in juni 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Poorthoevestraat in Heusden-Zolder (afb. 1). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van het voorgenomen nieuwbouwproject.

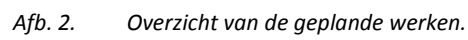
Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

2 Aanleiding van het onderzoek

In het plangebied wordt een nieuwbouwproject gepland. Het bestaat uit een ondergrondse garage, fietsenstalling, praktijkruimte, woningen, appartementen en een wadi. Voor de bouw van dit nieuwbouwproject zullen de huidige gebouwen gesloopt worden. Bij het slopen zullen de funderingen alsook de kleine kelder verwijderd worden.

Nieuwbouw

Het nieuwbouwproject bestaat uit zes blokken (A t/m F). Ter hoogte van de blokken A, B en C worden appartementen voorzien, en ter hoogte Blok D, E en F woningen. Op de kruising tussen de Poorthoevestraat in het oostelijke deel van het plangebied en de nieuwe straat, die niet tot deze stedenbouwkundige vergunning hoort, zal eveneens een praktijkruimte voorzien worden. Hieronder zal per blok beschreven worden wat de geplande werken en de bijhorende ingrepen in de bodem zullen zijn (Afb. 2-6).

Afb. 3. Overzicht van de geplande werken deel 1 met aanduiding blok A1 (rood) en A2-4 (groen).

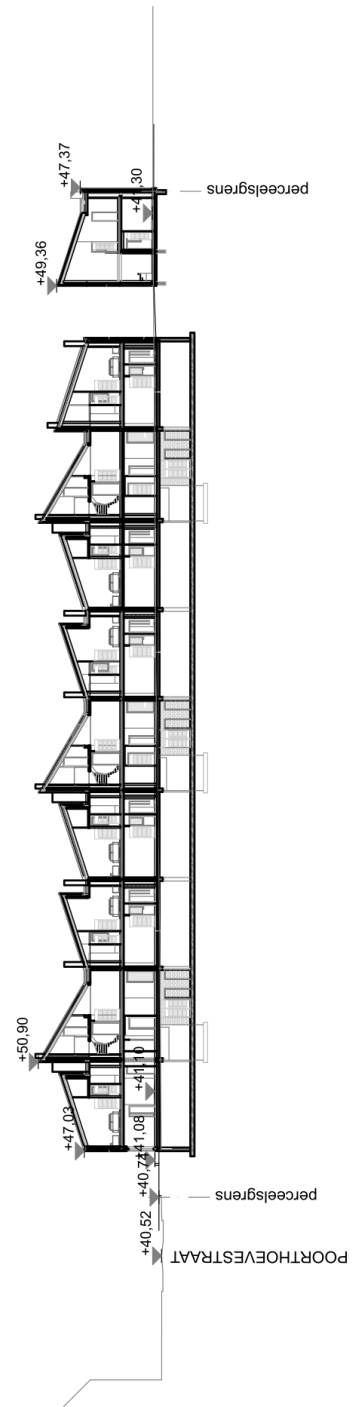

Afb. 4. Overzicht van de geplande werken deel 2 met aanduiding blok A2-4 (groen), blok B (geel) en blok CD (paars).

Afb. 5. Overzicht van de geplande werken deel 3 met aanduiding blok CD (paars) en blok EF (oranje).

Afb. 6. Overzicht van het nieuwe terreinprofiel.

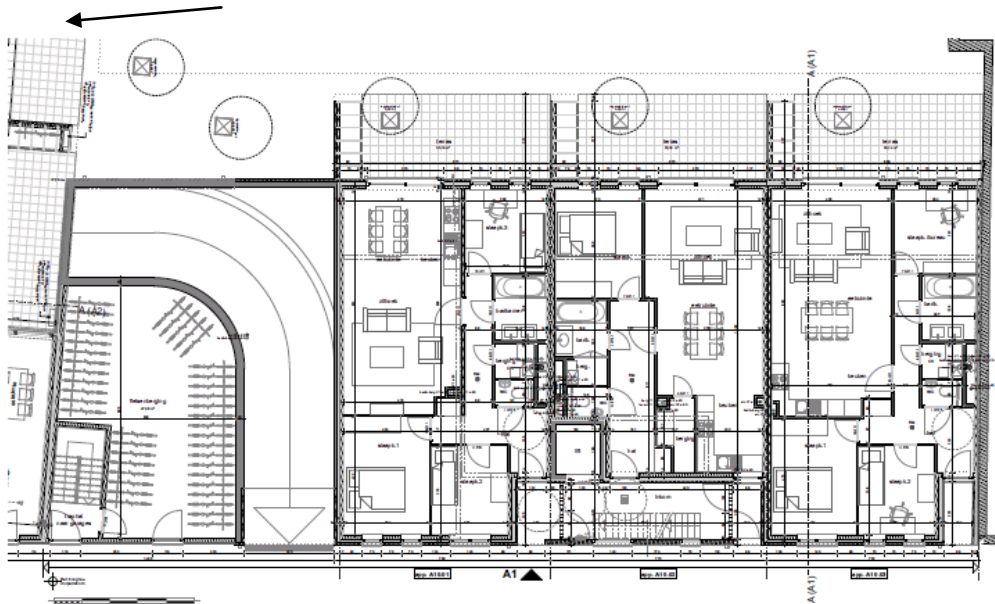

Terreinprofiel NIEUW

1:500

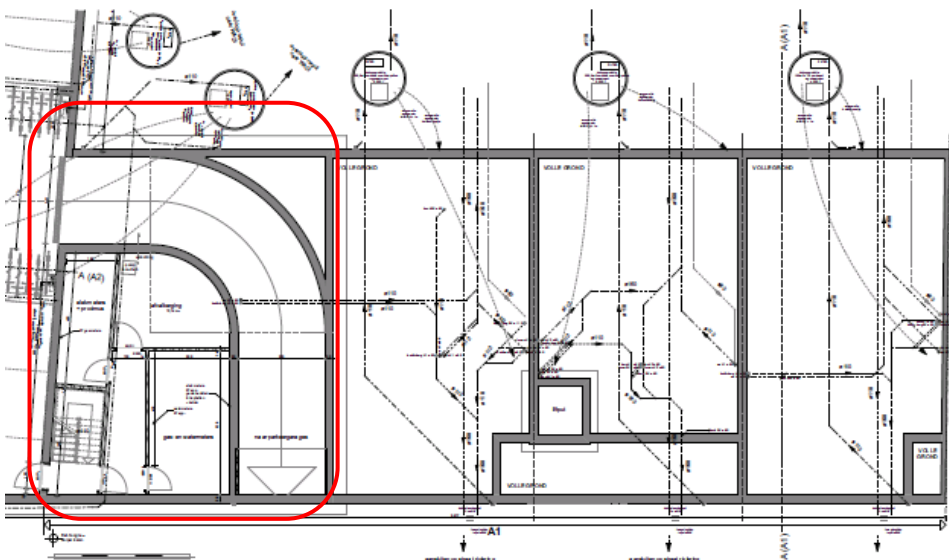
- Blok A1

In dit blok zullen acht nieuwe appartementen over drie verdiepingen gerealiseerd worden. Ze zullen verschillen van één of twee slaapkamerappartementen. Er zal eveneens een trappenhuis en lift geplaatst worden centraal in het blok. Ten noorden van de appartementen is de ingang naar de ondergrondse garage, een fietsenberging en de trappenhuis naar de garages gelegen (Afb. 7).

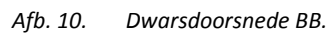
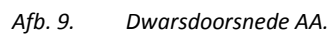

Afb. 7. Overzicht gelijkvloers van blok A.

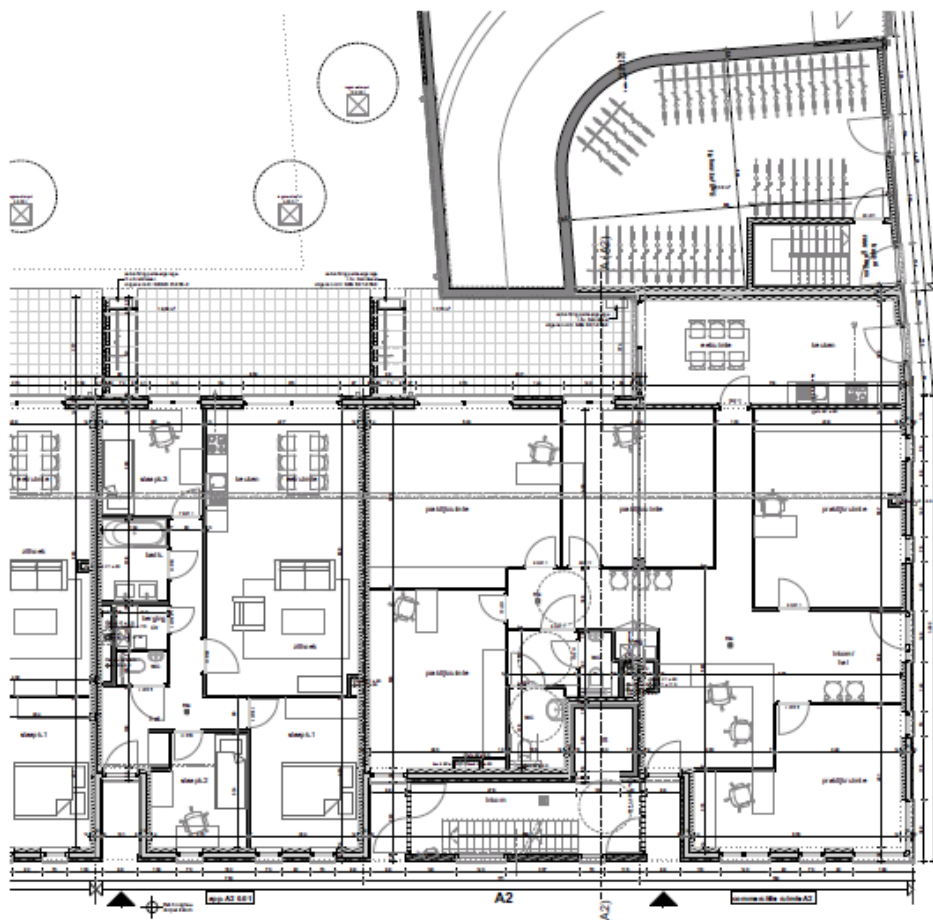
De fundering van de appartementen van blok A bestaat uit een strookfundering. Deze zal een verstoring van maximaal 120cm –mv veroorzaken. De fundering van de inrit (135 m²) van de ondergrondse garage zal, die volledig gelegen is onder blok A2-4 (1045 m²), een verstoring van 300cm –mv veroorzaken. Niet alleen de inrit naar de ondergrondse garages is op 300cm –mv gelegen, ook de verschillende meters voor gas, elektriciteit en internet alsook een afvalberging (Afb. 8-10).

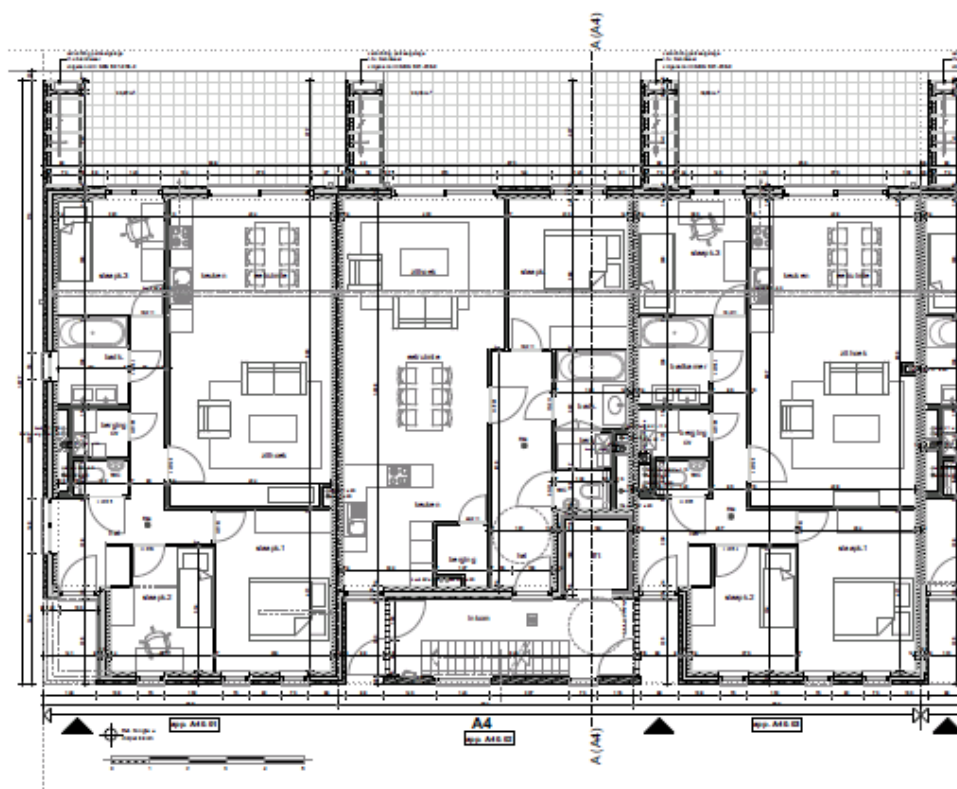
Afb. 8. Kelder-, riolerings- en funderingsplan met aanduiding van de inrit naar de ondergrondse garage alsook de plaats voor de meters en de afvalberging.

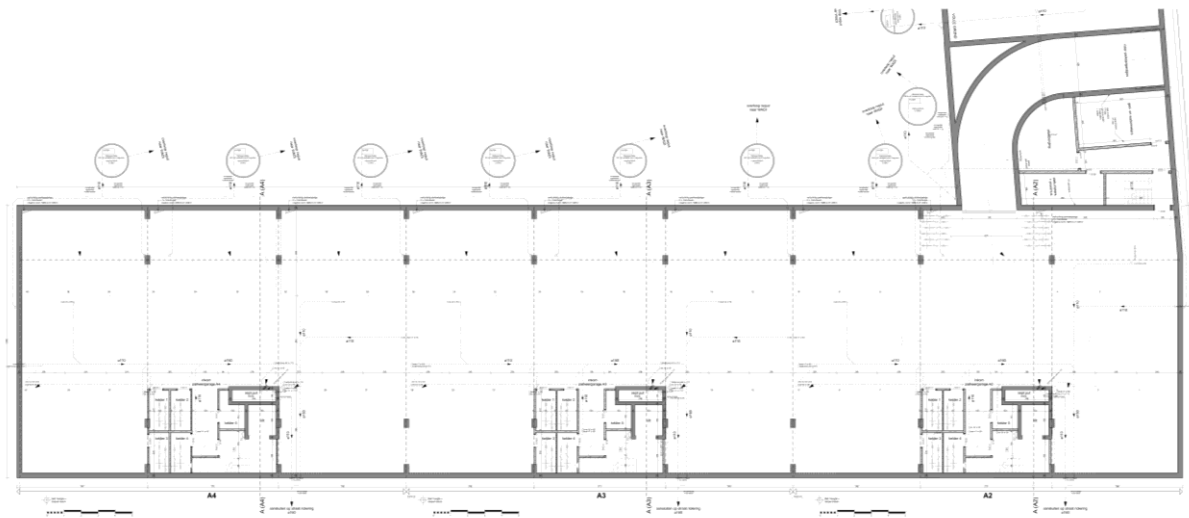
Blok A2-4 bestaat uit eenzelfde constructie drie keer na elkaar geplaatst. Een constructie bevat zes appartementen met één tot drie slaapkamers. De appartementen op de begane grond zullen een terras van circa 20m² hebben. Op deze locatie wordt de bodem tot ca. 45cm –mv verstoord. De funderingen van dit blok bestaan uit strookfunderingen. Onder het gehele blok A2-4 zijn de garages voorzien. Deze garage zal voor een verstoring van 300cm –mv zorgen. In elke constructie zal ook centraal één lift voorzien worden. De lift heeft een oppervlakte van 8,5m² en zal op een diepte van 1450mm onder de onderste vloerplaat gerealiseerd worden. Op deze manier zal de constructie drie keer herhaald worden (Afb. 12-15). Enkel constructie A2 kent een kleine verandering op de gelijkvloers. Bij deze constructie worden er op de gelijkvloers praktijkruimtes ingepland (Afb. 11).

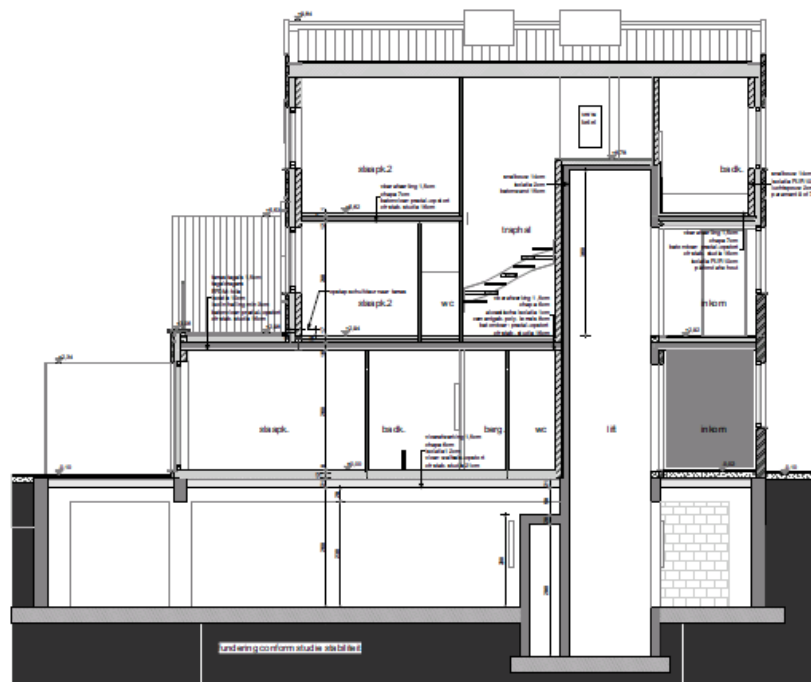
Afb. 11. Overzicht van de constructie A2.

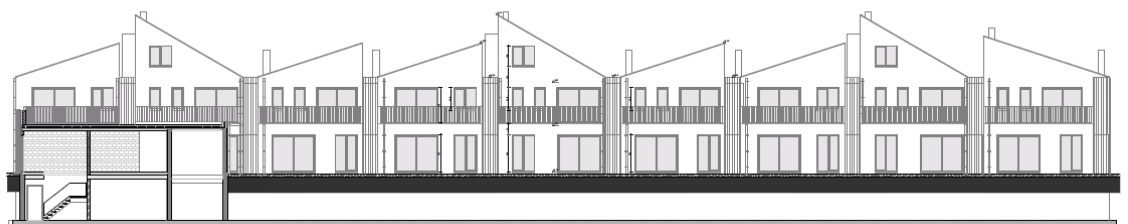
Afb. 12. Overzicht van de constructie A3 en A4.

Afb. 13. Fundering- en rioleringsplan van blok A3.

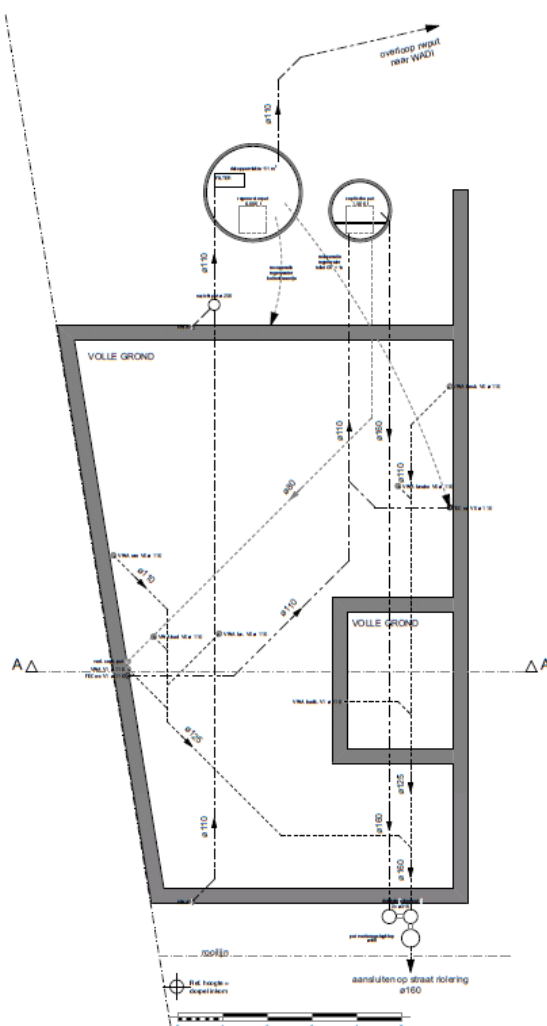
Afb. 14. Dwarsdoorsnede AA.

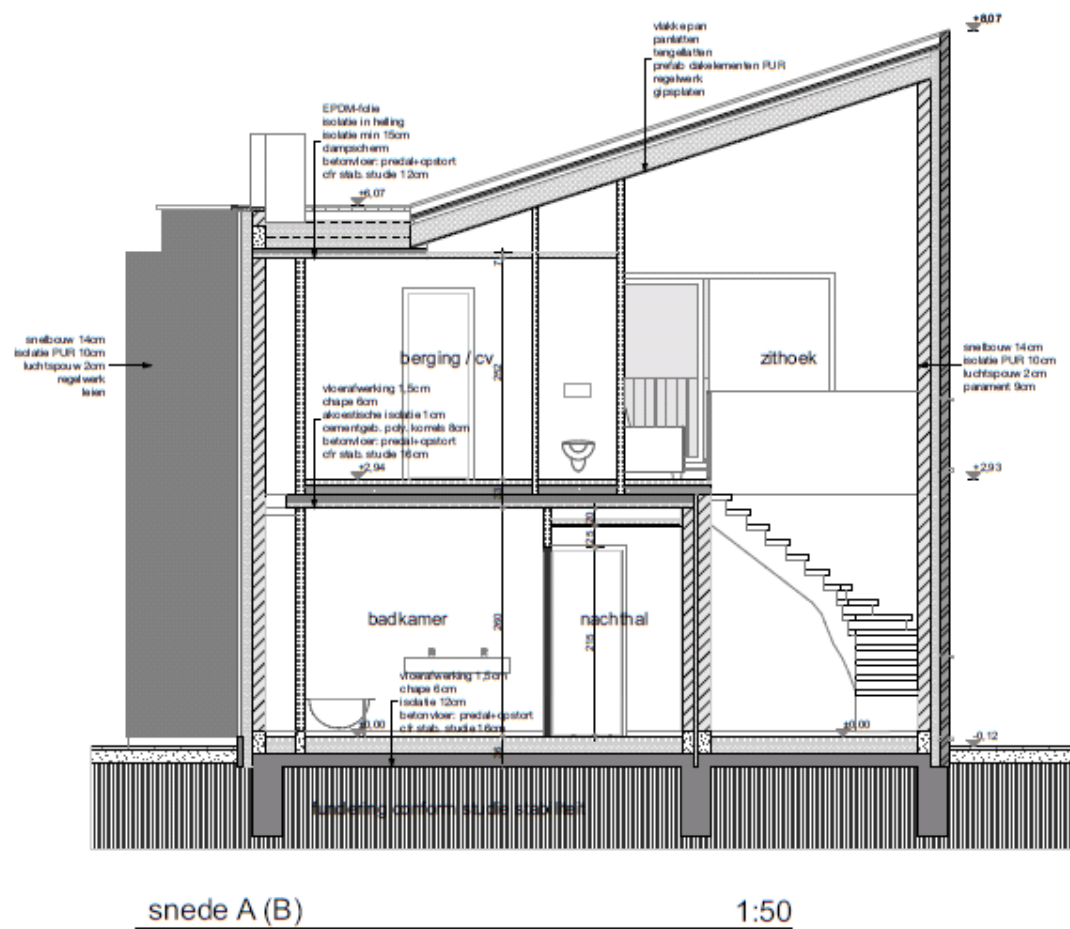
Afb. 15. Dwarsdoorsnede BB.

- Blok B

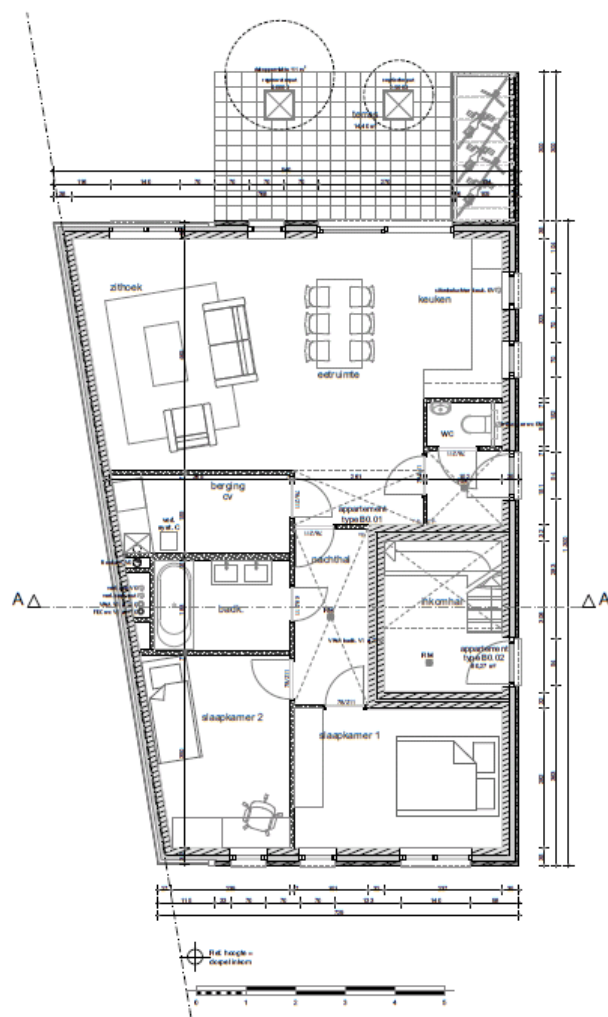
In blok B worden eveneens twee appartementen gerealiseerd. De funderingen van deze appartementen zullen opgebouwd worden uit strookfundering en een diepteverstoring van maximaal 120cm –mv veroorzaken. De riolering zal een maximale diepte van 100cm –mv hebben. De putten zullen geplaatst worden onder de terraszone en zullen een maximale diepteverstoring van 200cm –mv bevatten. Deze blok bevat geen kelder. Het appartement op de begane grond zal een terras bevatten van circa 15,50m² ; dit zal een bodemverstoring van maximaal 45cm –mv veroorzaken (Afb. 16-18).

Afb. 16. Riolering en funderingsplan van blok B.

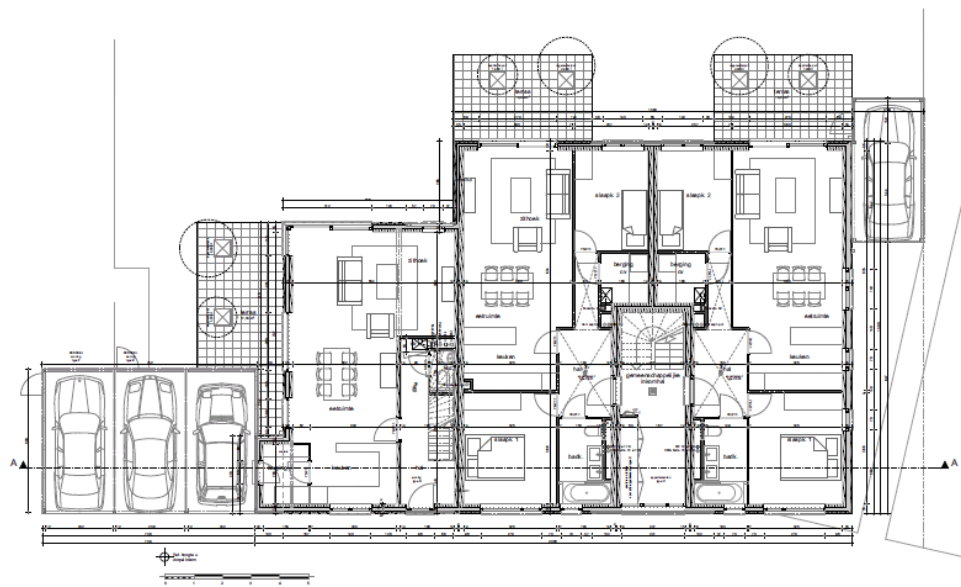
Afb. 17. Dwarsdoorsnede AA.

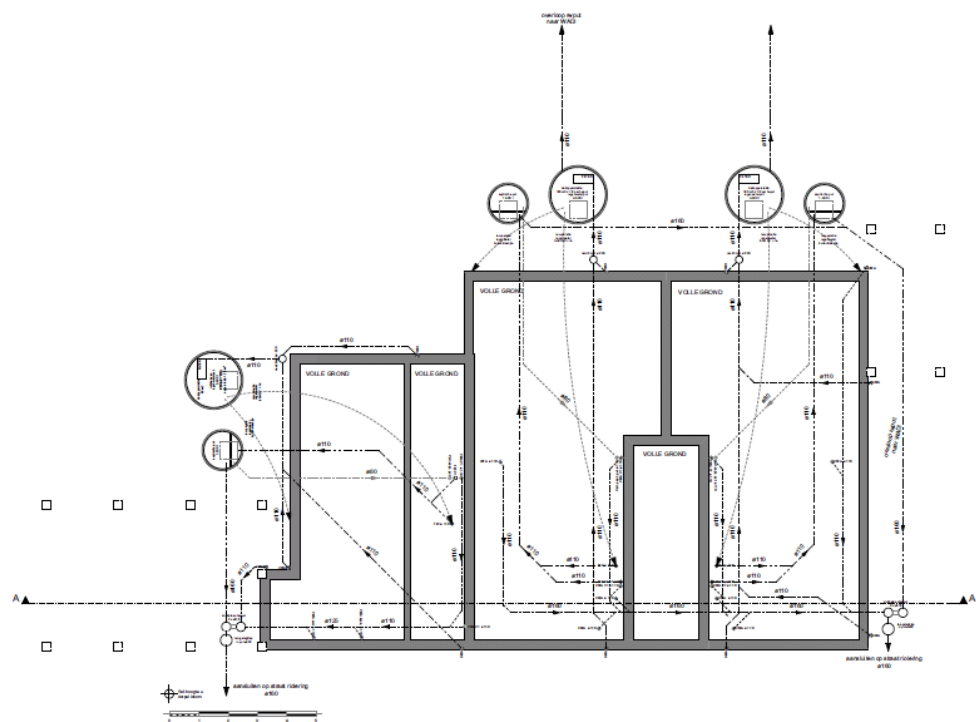
Afb. 18. Overzicht gelijkvloers.

- Blok CD

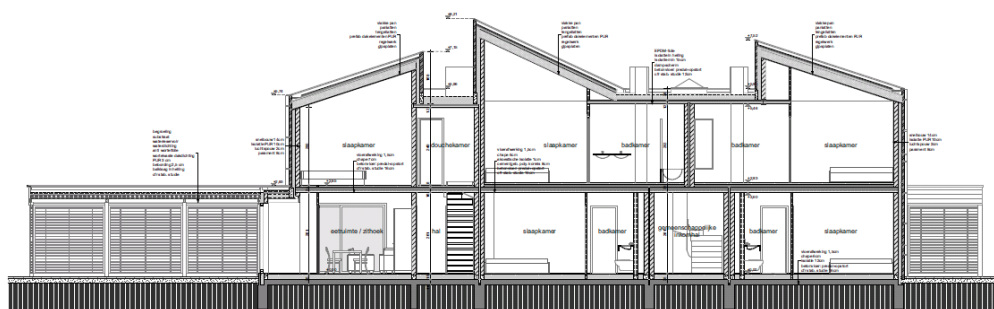
Blok CD bestaat uit één woning en vier appartementen. Deze zijn niet onderkelderd. De fundering zal opgebouwd worden uit strookfundering en een bodemverstoring van 120cm –mv veroorzaken. De rioleringen en de fundering van de overdekte garage zullen een maximale verstoring van 100cm –mv veroorzaken. De putten, gelegen onder de terrassen, zullen een verstoring van maximaal 200cm –mv veroorzaken. De woning zal drie slaapkamers bevatten en de appartementen kunnen uit twee en één slaapkamerappartementen bestaan. Verder zullen er drie terrassen op de gelijkvloers geplaatst worden die variëren van 13,50 tot 17,33 m² en een diepteverstoring van 45cm –mv bevatten. Bij dit blok zullen ook vier parkeerplaatsen gerealiseerd worden, waarvan de aanleg een diepteverstoring van maximaal 45cm –mv zal veroorzaken (Afb. 19-21).

Afb. 19. Overzicht gelijkvloers van blok CD.

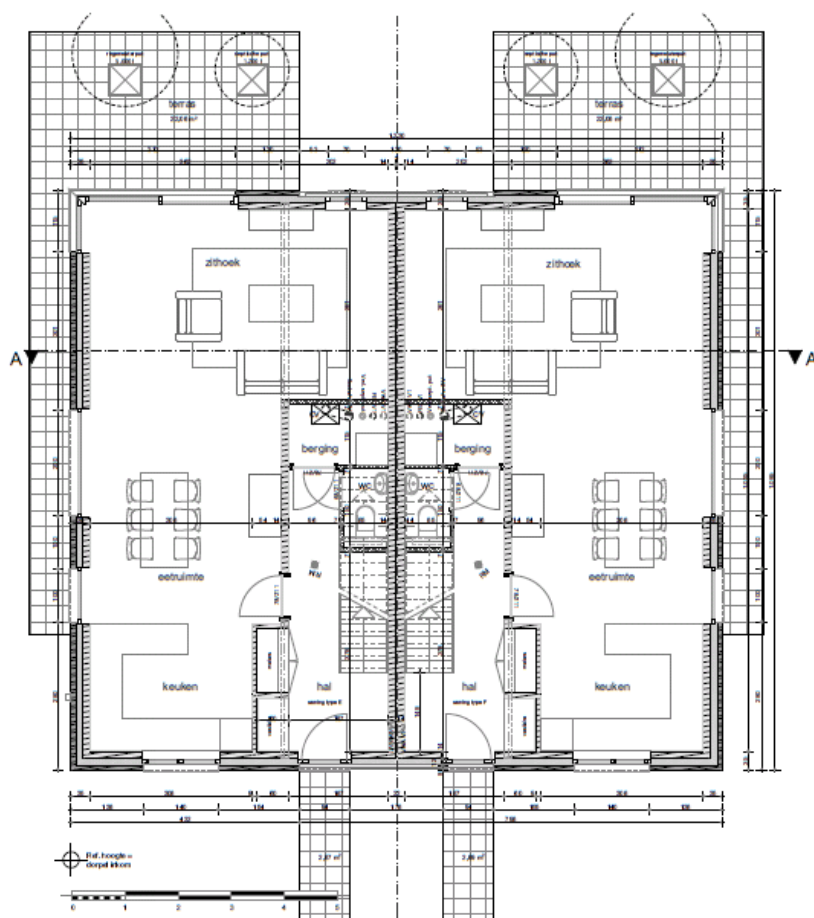
Afb. 20. Fundering en riolering van blok CD.

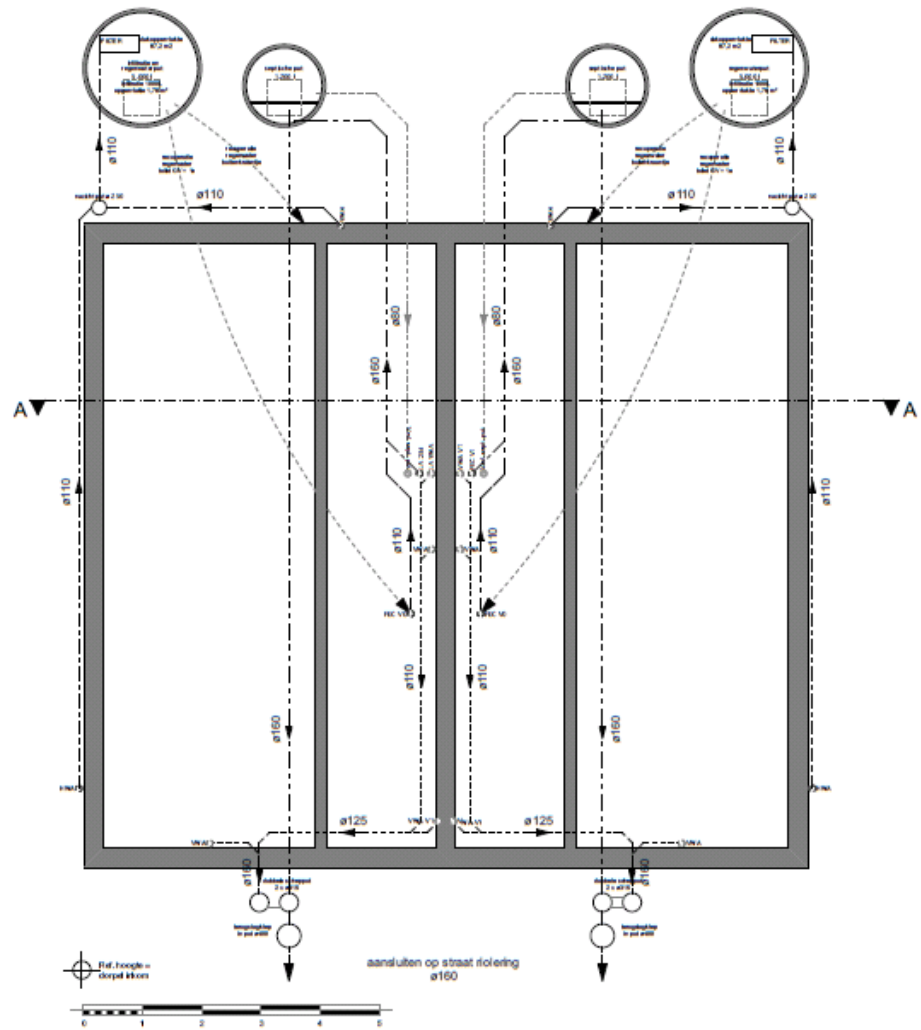
Afb. 21. Dwarsdoorsnede AA.

- Blok EF

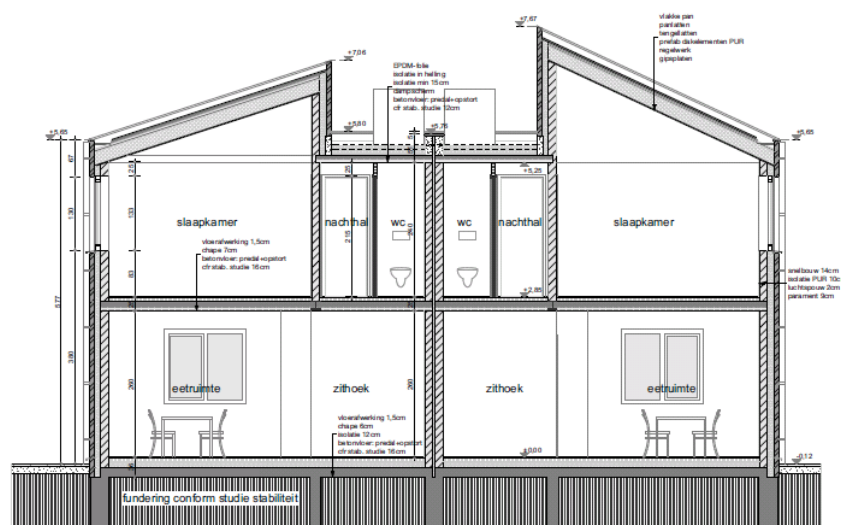
Blok EF bestaat uit twee woningen met elk drie slaapkamers. De woningen worden niet onderkelderd en zullen een strookfundering bevatten met een diepteverstoring van 120cm –mv. Beide woningen zullen een terras bevatten van 22,08 m² en een diepteverstoring van 45cm –mv (Afb. 22-24). De riolering zal gelegen zijn op een diepte van maximaal 100cm –mv en de bijhorende putten zullen gelegen zijn op een maximale diepte van 200cm –mv.

Afb. 22. Overzicht gelijkvloers van blok EF.

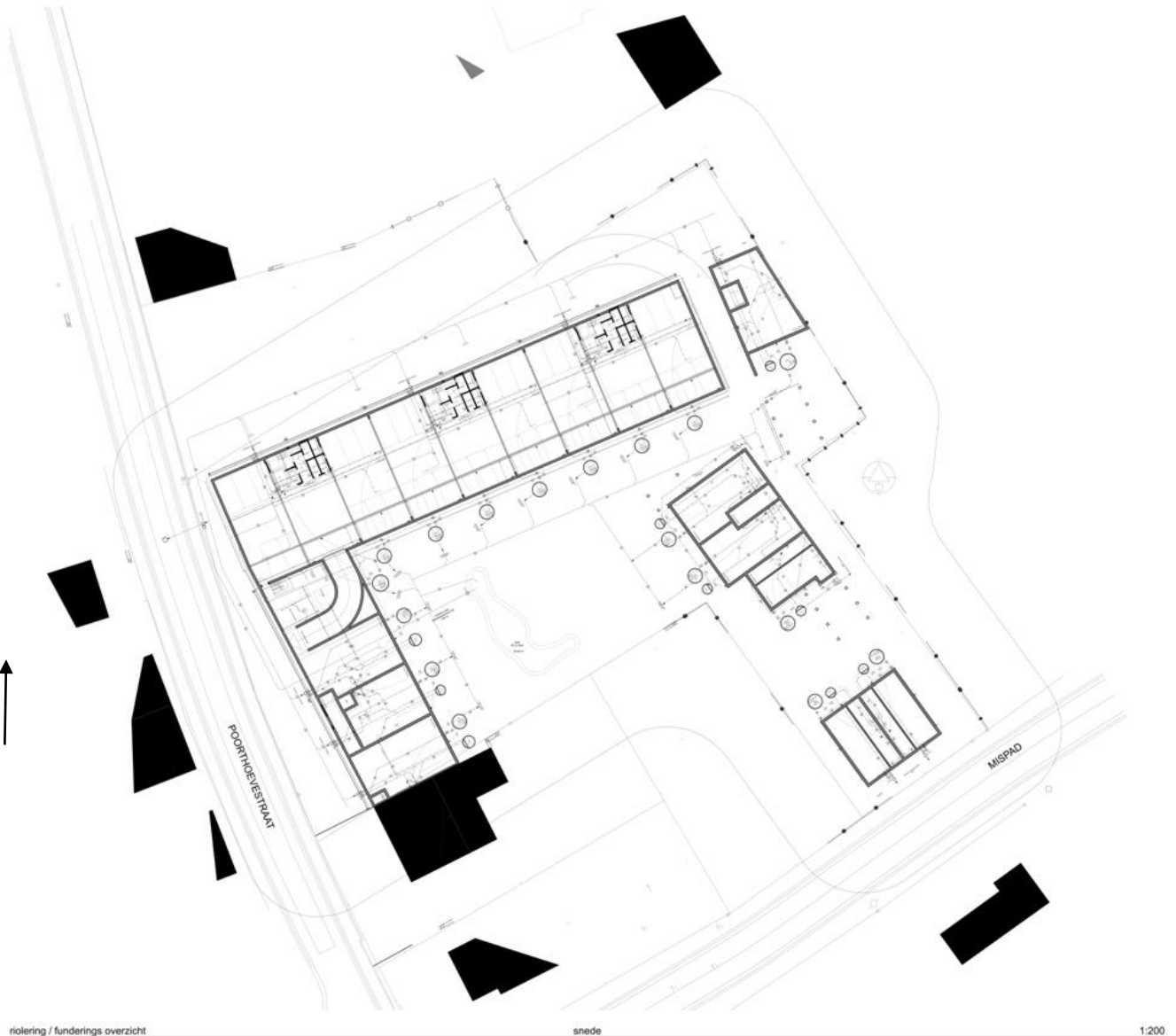
Afb. 23. Fundering- en rioleringsplan.

Afb. 24. Dwarsdoorsnede AA.

Riolering

In het plangebied wordt eveneens riolering aangelegd. Deze zal gelegen zijn in het zuidelijke gedeelte van het plangebied tussen de geplande blokken. De regenwaterputten worden verbonden met de wadi die in het centrale gedeelte van het plangebied gelegen is. De wadi zal een oppervlakte van 50m² hebben en een maximale diepte van 100cm –mv. De sceptische putten worden verbonden met de riolering in de straten. De riolering in de Poorthoevestraat is gelegen op 3,25m –mv. De riolering in Mispad is gelegen op 1,25m –mv. De riolering in de nieuwe straat ten noorden van het plangebied zal gelegen zijn op 80cm –mv. De riolering in het plangebied zal verbonden worden aan de drie straten. In het plangebied zal de riolering gelegen zijn op 100 cm -mv en de putten zullen gelegen zijn op een diepte van maximaal 200 cm –mv (Afb. 25).

Afb. 25. Overzicht van de fundering en de riolering

Andere afwerkingen

Verder worden er doorheen het plangebied verschillende paden aangelegd. Deze zullen een diepteverstoring van 45cm –mv hebben (Afb. 26). Het overige gedeelte zal afgewerkt worden door gras en bomen. Deze ingrepen zullen echter een minimale verstoring hebben.

Afb. 26. Overzicht van de andere afwerkingen.

De consequentie van de voorgenomen ingreep kan zijn dat eventuele aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

3 Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Het plangebied is gelegen op de overgang van een hoger en lager gelegen gebied. De drogere locatie met dichtbij water, biedt een gunstige locatie voor archeologische sporen vanaf het Laat-Paleolithicum. De bodemkaart toont echter dat het plangebied een plaggenbodem bevat. Op deze manier heeft zich op het dekzand mogelijk vanaf de Late Middeleeuwen een dikke humus A-horizont, oftewel een plaggendek, ontwikkeld. Hierdoor kunnen in het plangebied, gezien de ontstaansgeschiedenis van het dekzand, in potentie archeologische resten voorkomen uit perioden vanaf het Laat-Paleolithicum. De archeologische resten uit het Laat-Paleolithicum, alsook het Mesolithicum, manifesteren zich als een spreiding van vondsten zonder sporenniveau. De verwachting is dat door agrarische werkzaamheden alsook bouw- en sloopwerkzaamheden in het centrale gedeelte die in het verleden binnen het plangebied hebben plaatsgevonden, deze resten niet meer in situ aanwezig zijn.

Het plangebied kan voor de archeologische verwachting voor de periodes vanaf het Neolithicum tot de Nieuwe Tijd, opgedeeld worden in twee zones. De eerste zone is het noordelijke gedeelte waar de huidige bebouwing en tuin gelegen is, de tweede zone bevat het zuidelijke gedeelte van het plangebied.

De eerste zone, huidige bebouwing en tuin, is zeker vanaf de 18de eeuw bewoond geweest. Vanaf de Ferrariskaart kan gezien worden dat de bebouwing evolueert van drie gebouwen tot twee gebouwen. De mogelijkheid bestaat dat er voorlopers van de gebouwen terug te vinden zijn. Op deze manier is de kans hoog op sporen vanaf de 18de eeuw en mogelijk vroeger. Er dient echter wel rekening gehouden te worden met de huidige bebouwing. Door de bewoning werden mogelijk sporen van vroegere periodes verstoord. De huidige bebouwing is echter niet of slechts voor een klein gedeelte onderkelderd waardoor de mogelijkheid nog steeds bestaat dat er resten van vroegere bebouwing voorkomen onder de huidige bebouwing. Op basis van de DTM is te zien dat er een egalisering plaatsgevonden heeft op de plaats waar momenteel de bebouwing en de huidige tuin gelegen is.

De tweede zone bevat geen bebouwing. Ook de historische kaarten tonen aan dat deze zone niet bebouwd is geweest en voornamelijk in gebruik werd genomen als tuin of akkerland. Om deze reden zullen sporen vanaf de Late Middeleeuwen een lagere kans hebben. Dit is echter niet zo voor sporen vanaf het Neolithicum tot de Volle Middeleeuwen. Door de nabijheid van water en de hoger gelegen ligging, wat een gunstige locatie geeft voor bewoning, bestaat de kans dat er archeologische sporen voorkomen vanaf het

Neolithicum. De CAI-locaties kunnen geen verdere informatie geven over de mogelijkheid van archeologische resten in het gebied. Het DTM toont aan dat dit gebied hoger gelegen is. Door het gebruik van dit gebied als landbouwgrond, zal mogelijk door het plaggendek een verhoging plaatsgevonden hebben.

4 Gemotiveerd advies over het al dan niet nemen van maatregelen

In het plangebied wordt een nieuwbouw gepland. De nieuwbouw bestaat uit verschillende woonblokken bestaande uit appartementen en woningen. De nieuwbouw is verder enkel onder blok A en blok A3 onderkelderd voor een ondergrondse parking. Het overige gedeelte bevat een fundering van 120m –mv. De ondergrondse parking zal een verstoring van 300cm –mv veroorzaken.

Momenteel is het plangebied gedeeltelijk bebouwd. De bebouwing concentreert zich enkel in het westelijke gedeelte van het plangebied. De huidige bebouwing bevat een fundering van 80cm –mv en enkel een kleine oppervlakte is hiervan onderkelderd tot 250cm –mv.

Op basis van deze gegevens is het mogelijk om het gehele plangebied te selecteren voor vervolgonderzoek, namelijk de noordelijke zone die momenteel bebouwd is en de zuidoostelijke zone die momenteel in gebruik is als weiland. Voor beide zones is de archeologische verwachting voor archeologische resten van het Laat-Paleolithicum en Mesolithicum laag. Voor het noordelijke gedeelte bestaat er een grote kans dat deze verstoord werden door de vroegere en huidige bebouwing en daarbij gepaarde bijgebouwen. Het zuidoostelijke gedeelte is nagenoeg altijd in gebruik geweest als akker waardoor er een grote kans bestaat dat de archeologische resten van het Laat-Paleolithicum en Mesolithicum verstoord werden door de agrarische werkzaamheden.

Sporen vanaf het Neolithicum tot Late Middeleeuwen/ Nieuwe Tijd zullen voornamelijk voorkomen in het zuidoostelijke gedeelte. De aanwezigheid van het plaggendek zal mogelijk dit sporenniveau beschermd hebben voor latere ingrepen. Voor sporen vanaf het Neolithicum in het noordelijke gedeelte van het plangebied is de kans echter lager omwille van het gebruik van dit gedeelte van het plangebied als erf en de aangetoonde egalisering van het plangebied op het DTM. Deze sporen zullen verder een lagere kans hebben om voor te komen in de westelijke zone omwille van de verstoring van dit sporenniveau door de huidige bebouwing. Sporen vanaf de Late Middeleeuwen hebben dan weer een hogere kans om voor te komen in het westelijke gedeelte en een lagere kans om voor te komen in het oostelijke gedeelte. De historische kaarten tonen dat er reeds vanaf de 18de eeuw bebouwing te zien is in het westelijke gedeelte van het plangebied.

Landschappelijk bodemonderzoek is voor het plangebied geen interessante methode. Het toepassen van deze methode levert geen kenniswinst op voor dit plangebied. Zo kan een landschappelijk bodemonderzoek niet de aanwezigheid van funderingen aantonen. Verder zou een landschappelijk bodemonderzoek geen meerwaarde in kenniswinst opleveren voor het zuidelijke gedeelte. Een veldkartering is weinig zinvol omwille van de bebouwing op het terrein en het gebruik van het terrein als tuinzone.

Een geofysische onderzoek is kosten-baten niet interessant voor het plangebied. Mogelijke funderingsspooren kunnen opgespoord worden aan de hand van deze techniek maar deze zal geen antwoord geven aan de gestelde onderzoeksvragen. De huidige bebouwing zal mogelijk de resultaten verstoren. Verder is deze techniek duur en zal deze geen informatie geven over de achterliggende grond.

Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek zijn eveneens niet van toepassing omwille van de lage verwachting voor steentijdsites in het plangebied. Omwille van deze reden zal deze onderzoekstechniek weinig kenniswinst opleveren.

Omwille van de hogere verwachting van archeologische resten vanaf het Neolithicum in het zuidoostelijke gedeelte van het plangebied en de hogere verwachting van archeologische resten vanaf de Late Middeleeuwen in het noordelijke gedeelte van het plangebied zullen proefsleuven geadviseerd worden over het gehele gebied. Door middel van het proefsleuvenonderzoek kan de archeologische potentie onderzocht worden in het gehele plangebied alsook de relatie van de gebouwen uit de Late Middeleeuwen met de achterliggende tuinzone.

4.1 Volledigheid van het onderzoek

Het bureauonderzoek heeft voor het plangebied nog onvoldoende informatie gegenereerd omtrent de archeologische resten vanaf de Late Middeleeuwen voor het noordelijke gedeelte en vanaf het Neolithicum voor het zuidelijke gedeelte van het plangebied. Onderzoeksvragen zoals de aanwezigheid van vroegere gebouwen, de relatie met de achterliggende tuinzone, aanwezigheid van archeologische resten in het zuidelijke gedeelte van het plangebied kunnen echter beantwoord worden door vervolgonderzoek. Eventueel aanwezige vindplaatsen zijn echter nog niet opgespoord en begrensd. Daarom kan er nog geen uitspraak gedaan worden over het al dan niet nemen van maatregelen. Ook kan er nog geen plan van aanpak voor een archeologische opgraving of behoud in situ opgemaakt worden.

Het vervolgonderzoek dient te worden uitgevoerd in uitgesteld traject naar wens van de opdrachtgever en de sloopwerken van de huidige bebouwing. De proefsleuven kunnen pas plaatsvinden na de sloop van de huidige bebouwing en verharding. Op deze manier kan een beter beeld bekomen worden van de archeologische potentie van het plangebied.

5 Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem

5.1 Administratieve gegevens

Uitgevoerde fasen binnen archeologienota:	Bureauonderzoek
Aanleiding:	Nieuwbouwproject
Locatie:	Poorthoevestraat
Plaats:	Heusden
Gemeente:	Heusden-Zolder
Provincie:	Limburg
Kadastrale gegevens:	Gemeente Heusden-Zolder, Afdeling 2, Sectie B, Perceelnummers: 455K, 457H, 482H2
Diepte bodemverstoring	445 cm –mv
Coördinaten (<i>bounding box</i> ; <i>Lambertcoördinaten</i> (<i>EPSG:31370</i>))	214.143 / 191.754 214.196 / 191.798 214.250 / 191.841

5.2 Aanleiding van het onderzoek

Zie hoofdstuk 2.

5.3 Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Zie hoofdstuk 3.

5.4 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Indien er een verwachting is van resten uit perioden die zich kenmerken door een sporenniveau, dan dient een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd te worden. De volgende onderzoeksvragen dienen beantwoord te worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving + duiding? Komt dit overeen met de vaststellingen uit het booronderzoek?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er sporen terug te vinden van de vroegere bebouwing? Zo ja;
 - Uit hoeveel gebouwen bestaan deze?

- Komt dit overeen met het historisch kaartmateriaal?
 - Hoe is de bewaringstoestand van deze?
 - Wat is de datering van deze gebouwen?
 - Wat is de relatie van de gebouwen met de achterliggende tuinzone?
 - Kunnen er nog gebouwen teruggevonden worden in deze tuinzone?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
 - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
 - Wat is de omvang?
 - Komen er oversnijdingen voor?
 - Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de gedeeltelijke afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

5.5 Onderzoekstechnieken en -methoden en -strategieën

Indien uit het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem blijkt dat een archeologische potentie bestaat op resten met een archeologisch sporenniveau, is een proefsleuvenonderzoek de beste methodiek om deze resten te onderzoeken.

Om een betrouwbaar beeld te kunnen vormen van de aanwezige archeologie binnen het onderzoeksgebied, zal een oppervlakte van ongeveer 12,5% worden onderzocht door middel van proefsleuven. Er is gekozen voor dit percentage omdat op die manier genoeg oppervlakte onderzocht kan worden om een goede archeologische verwachting te bekomen van het plangebied. Het proefsleuvenonderzoek dient alleen om een beter grip te krijgen op de archeologische verwachting. Indien er archeologie aanwezig blijkt te zijn, dient een vervolg onderzoek plaats te vinden in de vorm van een vlakdekkende opgraving in de zones waar uit het proefsleuvenonderzoek archeologische resten aanwezig blijken te zijn.

In totaal worden er 5 proefsleuven gepland. Ze hebben een afmeting van 2 x 75m en 2 x 25m, drie proefsleuven hebben een oost-west oriëntatie en beslaan een totale oppervlakte van 450 m² en twee proefsleuven hebben een noord-zuid oriëntatie en beslaan een totale oppervlakte van 100m², wat overeenkomt met ongeveer 10% van het plangebied. Verder is er nog ruimte voor ongeveer 2,5% van het plangebied om extra kijkvensters te plaatsen waar nodig. Er is gekozen voor 2m brede sleuven om een betere dekkingsgraad te verkrijgen van het plangebied. Het onderscheid van de drie proefsleuven van 2x50m en de twee proefsleuven van 2x 25m is afhankelijk van de onderzoeksvragen. Het noordelijke gedeelte heeft een andere archeologische verwachting dan het zuidelijke gedeelte (zie hierboven).

De proefsleuven zullen worden uitgegraven tot op het eerste archeologisch leesbare niveau. Verder dient er ook rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van twee niveaus. Het eerste niveau bevindt zich aan de top van het plaggendek en het tweede niveau is gelegen onder het plaggendek. Omwille van deze reden dient er tijdens het proefsleuvenonderzoek twee niveaus aangelegd te worden. De aanleg van kijkvensters is nodig om een spoor of een concentratie van sporen waarvan de interpretatie en de waardering niet onmiddellijk duidelijk is, beter te kunnen onderzoeken. Mogelijk kunnen deze ook een schijnbare afwezigheid van sporen aantonen. Kijkvensters worden, afgezien van hun ligging, afmeting en vorm, op dezelfde wijze als proefsleuven aangelegd.

Het proefsleuvenonderzoek zal als volgt worden uitgevoerd:

- Er zal worden gegraven met een graafmachine met gladde bak.
- Op alle locaties vindt het graven plaats op aansturing van een archeoloog.
- Bij het verdiepen worden vondsten per stratigrafische laag verzameld. Het vlak en stort wordt met een professionele metaaldetector systematisch en vlakdekkend onderzocht. De vulling uit de gecoupeerde sporen wordt ook nagezocht met de metaaldetector.
- Bij de aanleg van de vlakken wordt vondstmateriaal per stratigrafische eenheid of per spoor verzameld. Indien deze niet herkenbaar of aanwezig zijn, worden vondsten in vakken van 2 x 2 m verzameld. De verzamelstrategie kan al naar gelang de bevindingen worden aangepast.
- Indien sprake is van vondstconcentraties (crematies, concentraties scherven, vuursteen), worden deze als puntlocaties ingemeten. Metaalvondsten (uitgezonderd spijkers) worden eveneens als puntlocaties ingemeten.
- Vondsten worden zoveel mogelijk aan een spoor of laag toegewezen. Gesloten vondstcomplexen worden integraal verzameld. Stortvondsten worden indien mogelijk per sleuf verzameld en geregistreerd.
- Het te documenteren vlak wordt waar nodig geschaafd, gefotografeerd, ingekrast en direct digitaal ingemeten met een *robotic Total Station* (rTS). Met de rTS worden vlak- en maaiveldhoogtes digitaal ingemeten.
- Een representatief deel van de sporen wordt gecoupeerd voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen.
- Alle antropogene sporen worden gefotografeerd, ingetekend (schaal 1:20) en beschreven. Het restant van de gecoupeerde sporen wordt vervolgens stratigrafische afgewerkt. Waar mogelijk worden sporen bemonsterd voor natuurwetenschappelijk onderzoek.
- Er worden gedurende het veldwerk foto's gemaakt van de algemene situatie, de vlakken, de profielen, van grondsporen in het vlak en van de coupes. Voor publicitaire doeleinden en/of eventuele communicatie-uitingen worden geregeld actie- en sfeerfoto's gemaakt.
- Fragiele en/of belangwekkende vondsten worden op de plaats van aantreffen gefotografeerd alvorens gelicht te worden.
- Profielen en coupes worden schaal 1:20 getekend. De profielen zullen bij een eenduidig profiel gedocumenteerd worden door middel van profielkolommen om de 20 meter. Indien de stratigrafische bodemopbouw complex is of sterk afwisselend is, zal een lengteprofiel worden gedocumenteerd. Op de profieltekeningen worden de TAW-hoogten gezet en tevens zal de hoogte van het opgravingsvlak aangegeven worden op de tekening. Bij grote profieltekeningen kan, na afstemming met het bevoegd gezag, een andere schaal worden gehanteerd.
- Bij het aantreffen van bijzondere archeologische resten, wordt opdrachtgever onmiddellijk gewaarschuwd. In gezamenlijk overleg tussen partijen zal vervolgens worden bepaald hoe met deze resten dient te worden omgegaan.
- Indien een proefsleuf niet volledig kan worden aangelegd zoals gepland als gevolg van hevige begroeiing of bebouwing, dient de proefsleuf in overleg met de bevoegde overheid te worden verplaatst of opgedeeld, waarbij de sleuf zo veel mogelijk zijn oorspronkelijke positie zal behouden.
- De grond wordt gestockeerd langs de werkputten. Daarbij wordt de bovengrond gescheiden gehouden van de andere grond. Na het documenteren en afwerken van de werkput wordt de grond terug gestort (in lagen van max. 50 cm) en aangereden.

Afb. 27. De proefsleuven gepland op het plangebied

Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de bepalingen in de Code van Goede praktijk, specifiek zoals verwoord in hoofdstukken 8 en 12.

5.6 Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er worden geen afwijkingen voorzien ten aanzien van de Code van Goede Praktijk. Indien tijdens het veldwerk blijkt dat een afwijking noodzakelijk dan wordt dit gemotiveerd beschreven in de nota.

5.7 Randvoorwaarden

Bij de sloop van de bestaande gebouwen en het kappen van de huidige bomen zijn er randvoorwaarden aan verbonden. De sloop van de gebouwen dient te gebeuren tot aan het maaiveld. De kelders en funderingen dienen intact gelaten te worden. Dit omwille van eventuele voorlopers en historische gebouwen waarvan tijdens het proefsleuvenonderzoek nog resten teruggevonden kunnen worden. Het kappen van de bestaande bomen dient eveneens te gebeuren tot aan het maaiveld. Het verwijderen van de wortels dient te gebeuren in het bijzijn van een archeoloog.